

108
30. des.

1. Þann, sem dæmdur er til hælsvistar, sbr. 65. gr. laga nr. 19 1940.
2. Þann, sem sækir um dvöl sjálfur eða lögráðamaður hans fyrir hans hönd, ef sjálfur er hann ósjálfráða. Taka skal fram í umsókn, hversu lengi aðili skuldbindist til að dvelja á hælínu, og að hann undirgangist að hlíta reglum hælisisins á meðan.

4. gr.

Um dvalartíma þess á hælínu, sem þangað er tekinn skv. 1. tölul. 3. gr., fer svo sem segir í 65. gr. laga nr. 19 1940.

Sá, sem á hælið er tekinn skv. 2. tölul. 3. gr., skal dvelja á hælínu svo lengi sem lækur þess ákveður, þó aldrei lengur en hann samkv. umsókn er skuldbundinn til, nema samþykki hans eða lögráðamanns hans komi að nýju til.

Nú fer vistmaður heimildarlaust af hælínu eða gerir tilraun til þess, og er þá rétt að þröngva honum, eftir atvikum með lögregluvaldi, til hælsvistar svo lengi sem í 1. og 2. mgr. segir.

5. gr.

Vinnuskylda skal fylgja hælsvist eftir því, sem lækur hælisisins segir fyrir um. Ráðherra setur í reglugerð nánari ákvæði um rekstur hælisisins, inntökuskilyrði, hegðun vistmanna og skyldur.

6. gr.

Hver sá, sem gefur eða veitir vistmanni áfengi eða aðstoðar vistmann við útvegum áfengis, skal sæta sektum.

7. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 30. desember 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Björn Þórðarson.

109
30. des.

L Ö G

um hlutatryggingafélög.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallið á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Hreppsnefnd eða bæjarstjórn er skylt, ef þess er krafist, að boða til almenns fundar meðal hlutráðinna sjómanna og útgerðarmanna, er gera út skip til fiskveiða með hlutráðningu, til stofnunar hlutatryggingafélags.

Þegar slík krafa, sem að ofan greinir, hefur komið fram, skal hreppsnefnd eða bæjarstjórn láta gera skrá yfir þá menn, er atkvæðisrétt myndu hafa á stofnfundi. Skal því aðeins til fundarins boða, að krafan hafi stuðning $\frac{1}{2}$ hluta þeirra, er atkvæðisrétt hafa á fundinum. Fundinn skal boða með að minnsta kosti viku fyrirvara og á þann hátt, sem venjulegt er á þeim stað.

Atkvæðisrétt á slíkum fundi hafa allir útgerðarmenn skipa, sem skrásett eru í hreppnum eða kaupstaðnum og gerð eru út með hlutráðningu á yfirstandandi eða síðustu vertíð, svo og allir sjómenn, er hlutráðnir eru eða hafa verið á þau skip.

Ef meiri hluti fundarmanna á slíkum fundi samþykkir að stofna hlutatrygginga-
félag, telst það löglega stofnað, og er þá öllum hlutráðnum sjómönnum á skipum heim-
ilisföstum í hlutaðeigandi hreppi eða kaupstað og öllum útgerðarmönnum slíkra
hlutaskipa skylt að taka þátt í þessu hlutatryggingafélagi. 109
30. des.

2. gr.

Nú vilja félagsmenn í tveimur eða fleiri hlutatryggingafélögum sameina þau
þannig, að hið sameiginlega félag nái yfir tvo eða fleiri hreppa eða kaupstaði, og er
það þá heimilt, ef meiri hluti félagsmanna hvors eða hvers tryggingafélags fyrir sig
er samþykkur sameiningunni.

3. gr.

Stjórn hlutatryggingafélags skal skipuð 3 eða 5 mönnum. Formann stjórnarinnar
skipar atvinnumálaráðherra, en hinir 2 eða 4 stjórnarmenn skulu kosnir af félags-
mönnum, þannig að helmingur skal kosinn af þeim félagsmönnum, sem eru útvegs-
menn, en helmingur af þeim félagsmönnum, sem eru hlutamenn án þess að vera út-
vegmenn jafnframt.

4. gr.

Hvert hlutatryggingafélag setur sér samþykktir. Atvinnumálaráðuneytið staðfest-
ir samþykktirnar að fengnum tillögum Fiskifélags Íslands, sem lætur gera fyrirmynd
að slíkum samþykktum.

Í samþykktunum skal m. a. vera ákvæði um tölu stjórnarmanna, reglur um
stjórnarkosningu, um framlög félagsmanna í hlutatryggingasjóð, um úthlutun úr
hlutatryggingasjóði, um fjárgeymslu, um reikningsskil og endurskoðun.

5. gr.

Í lok hvernar vertíðar skal af óskiptum afla hvers hlutaskips, sem skrásett er í
hreppi eða kaupstað, þar sem hlutatryggingafélag hefur verið stofnað, greiða ákveð-
inn hundraðshluta af verðmæti aflans í óverkuðu ástandi í hlutatryggingasjóð.
Hundraðshluti þessi skal ákveðinn í samþykktum félagsins, en má þó aldrei vera
lægri en 0.7. Útgerðarmaður skipsins sér um greiðslu gjalds þessa, og skoðast það
geymslufé, eftir að skipti hafa farið fram. Gjald þetta innheimta hreppstjórar eða
lögreglustjórar, hver í sínu umdæmi, og má gera lögtak í eignum útgerðarmanns
fyrir því. Ríkissjóður greiðir og framlag í sjóðinn, er sé 0.7 af hundraði af saman-
lögðu aflaverði allra þeirra skipa, er skyld eru að leggja í sjóðinn.

Nú eru hlutatryggingafélag og hlutarútgerðarfélag starfandi í sömu verstöð, og
falla þá niður greiðslur í tryggingarsjóð hlutarútgerðarfélags samkv. 7. gr. laga
nr. 45 12. febr. 1940.

6. gr.

Hlutatryggingasjóðum skal varið til þess að bæta upp aflahluti skipa og skips-
hafna, þegar þeir reynast óvenjulega lágir, eftir því sem nánar er ákveðið í samþykkt-
um hlutatryggingafélagsins.

Skal þeirri meginreglu fylgt, að bæta hluti skips og skipshafnar, sem ekki nær
venjulegum hlut á því skipi í meðalári.

Við úthlutun úr hlutatryggingasjóði má þó aldrei ganga nær honum en svo, að
úthlutað sé 80% af þáverandi eignum hans.

7. gr.

Í lok hvers reikningsárs skulu stjórnir hlutatryggingafélaga senda atvinnumála-
ráðuneytinu reikninga félagsins ásamt skýrslu um úthlutun á árinu, hafi hún farið
fram.

109

30. des.

8. gr.

Atvinnumálaráðuneytið getur sett nánari ákvæði um framkvæmd laga þessara í reglugerð. Skal í reglugerðinni skilgreina, hverjir skuli teljast hlutamenn samkvæmt lögum þessum. Enn fremur má í reglugerðinni setja nánari ákvæði um starfrækslu hlutatryggingafélaganna, þótt ekki sé sérstaklega gert ráð fyrir þeim í þessum lögum, enda fari þau ekki í bága við nein ákvæði laganna.

9. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 30. desember 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Vilhjálmur Þór.

110

30. des.

L Ö G

um oliugeyma o. fl.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallið á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að taka á leigu, kaupa eða láta byggja hæfilega stóra oliugeymslustöð fyrir brennsluoliur á hentugum stað í landinu til aðalbirgðageymslu.

Sömuleiðis er ríkisstjórninni heimilt að taka á leigu, kaupa eða láta byggja tankskip af hæfilegri stærð til flutnings á brennsluolium meðfram ströndum landsins.

Tæki þessi getur ríkisstjórnin leigt sambandi oliusamlaga, sem fullnægir skilyrðum 4. greinar, eða látið annast rekstur þeirra fyrir reikning ríkissjóðs.

Ríkisstjórninni er heimilt að taka lán í þessu skyni f. h. ríkissjóðs eða verja fé úr ríkissjóði til þessara framkvæmda, allt að 5 milljónum króna.

2. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að styrkja þau oliusamlög og félög útgerðarmanna, er fullnægja skilyrðum 4. gr., til þess að koma upp oliugeymum í verstöðvum landsins, þó ekki nema eitt félag í hverri verstöð.

3. gr.

Aðstoð ríkisstjórnarinnar má veita með beinum styrk og með lánum. Hámark styrks skal vera $\frac{1}{5}$ af byggingarkostnaði eða kaupverði. Lán mega vera allt að 50% af byggingarverðinu eða kaupverðinu, og skal það veitt úr fiskveiðasjóði Íslands, þegar ráðherra hefur ákveðið styrk til fyrirtækisins. Fiskveiðasjóður veitir þessi lán gegn fyrsta veðrétti í oliugeymum ásamt tilheyrandi mannvirkjum. Vextir skulu vera 4%. Umsagnar Fiskifélags Íslands og vitamálastjóra skal leitað um stærð og stað fyrir oliustöðvar, áður en ráðherra ákveður styrk eða lán er veitt.